

**Koncepcia strategickej komunikácie
Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže
Slovenskej republiky na roky 2024 až 2034**

Dátum prijatia: 25.4.2024

Obsah

Obsah	2
Úvodné zhrnutie	3
1. Koncepčný rámec.....	4
2. Východiskový stav.....	4
3. Ciele strategickej komunikácie MŠVVaM SR	9
3.1. Obsahové zameranie.....	9
3.2. Cieľové skupiny.....	13
3.3. Kanály a nástroje	14
4. Monitorovanie informačného prostredia.....	15
5. Implementácia strategickej komunikácie	15
5.1. Inštitucionálne zabezpečenie	16
Bibliografia	17

Úvodné zhrnutie

Kontext a zdôvodnenie vzniku rezortnej koncepcie

1

Školstvo, celoživotné vzdelávanie, veda, výskum, vývoj, kritická práca s informáciami, médiami a výstupmi médií či aktívna práca s mládežou zohrávajú tú najdôležitejšiu úlohu v budovaní zrelej, udržateľnej a odolnej demokratickej spoločnosti.

2

Schopnosť všetkých ľudí robiť individuálne aj kolektívne informované, slobodné a zodpovedné rozhodnutia je priamo ovplyvňovaná ich schopnosťou kriticky myslieť a vyhodnocovať informácie, uvedomovať si a cielene pracovať s vlastnou kogníciou a okolnosťami, vplyvmi a skresleniami, ktoré ju môžu ovplyvniť, ale aj mierou mediálnej, digitálnej, emocionálnej, sociálnej gramotnosti a duševného zdravia.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaM SR“) je inštitúciou, ktorá zohráva kľúčovú rolu v rozvoji a podpore vzdelávania, práce s mládežou a vedy. A pre posilnenie tohto poslania vzniká Koncepcia strategickej komunikácie MŠVVaM SR (ďalej len „koncepcia“).

3

Koncepcia je určená MŠVVaM SR a inštitúciám v jeho zriaďovacej pôsobnosti. Schválením tohto dokumentu nadobúda koncepcia priamu záväznosť pre MŠVVaM SR a inštitúcie v jeho zriaďovacej pôsobnosti, ktoré sú definované v kapitole 5.1. „Inštitucionálne zabezpečenie.“

4

Strategická komunikácia je systematická koordinovaná aktivita štátu, ktorá je zameraná na informovanie verejnosti a ostatných relevantných subjektov prostredníctvom využívania objektívnych informácií a dostupných zdrojov na dosiahnutie vopred stanovených cieľov. Účelom koncepcie je stanoviť obsahové zameranie, princípy, ciele a nástroje strategickej komunikácie MŠVVaM SR a inštitúcií v jeho zriaďovacej pôsobnosti. Táto koncepcia je určená na horizont rokov 2024 až 2034. Ciele koncepcie sú bližšie definované v kapitole číslo 3 „Ciele strategickej komunikácie MŠVVaM SR.“

1. Konceptčný rámec

5

Koncepcia vzniká tiež v nadväznosti na ďalšie zásadné konceptné a strategické dokumenty týkajúce sa Slovenskej republiky a jej vnútorných a medzinárodných záujmov, a to:

- Programové vyhlásenie vlády na roky 2023-2027,
- Koncepcia strategickej komunikácie Slovenskej republiky (2024),
- Obranná stratégia Slovenskej republiky (2021),
- Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky (2021),
- Koncepcia pre boj Slovenskej republiky proti hybridným hrozbám (2018)¹.

Koncepcia berie do úvahy relevantné dokumenty MŠVVaM SR a tiež pripravovaný národný program v gescii Inštitútu vzdelávacej politiky, ktorý bude zameraný na podporu tvorby vzdelávacej politiky založenej na dôkazoch.

2. Východiskový stav

6

Okolnosti, ktoré podmieňujú vznik tejto koncepcie a odôvodňujú potrebu strategického prístupu v rezortnej, inštitucionálnej komunikácii sú nasledovné:

7

Podceňovanie priority vzdelávania medzi spoločenskými hodnotami a slabé spoločenské postavenie jednotlivcov a organizácií poskytujúcich vzdelávanie

V Prieskume národných hodnôt Slovenska 2021 ([Slovak Global Network, 2021](#)) sa vo výsledných rebríčkoch vzdelanie neumiestnilo ani len medzi top 25 hodnotami. Naopak, na tretej úrovni potenciálne ohrozujúcich hodnôt sa objavila negramotnosť.

Podľa výsledkov prieskumu Inštitútu vzdelávacej politiky (IVP) MŠVVaM SR je učiteľská profesia príťažlivá predovšetkým vďaka práci s mladými ľuďmi ([Perignáthová, 2019](#)). Najviac od tejto profesie študentov² odrádzal nízky plat a práve zlepšenie finančného ohodnotenia dominovalo v rebríčku zmien potrebných na zatraktívnenie profesie. 78 % zo všetkých opýtaných nesúhlasí s tvrdením, že práca učiteľa je v spoločnosti dostatočne ocenená. Kriticky nízke spoločenské uznanie učiteľskej profesie potvrdzuje aj prieskum TALIS 2018, kde len 4,5 % učiteľov (priemer

¹ V čase tvorby koncepcie sa pripravuje Stratégia Slovenskej republiky pre riešenie hybridného pôsobenia, ktorá nahradí Koncepciu pre boj Slovenskej republiky proti hybridným hrozbám. Koncepcia berie do úvahy vždy aktuálnu stratégiu SR, ktorá je zameraná na riešenie hybridného pôsobenia. Táto skutočnosť bude zohľadnená pri pravidelnej revízii dokumentu.

² V texte Koncepcie strategickej komunikácie MŠVVaM SR sa využíva generické maskulínium. Preto, keď sa spomínajú študenti, žiaci, zamestnanci a pod., hovorí sa aj o študentkách, žiačkach, zamestnankyniach a pod.

OECD bol 25,8 %) súhlasilo s výrokom, že učiteľská profesia je v spoločnosti doceňovaná ([Hall a kol., 2019](#)). Ako najdôležitejšie zmeny, ktoré je potrebné urobiť, uviedlo najviac respondentov vyšší plat (70 %), vyššie spoločenské uznanie a lepší obraz profesie učiteľa (47 %) a lepšie pracovné podmienky (priestory, vybavenie a pod.) (31 %). Najmenej respondentov si myslí, že na zvýšenie atraktivity povolania je potrebné požadovať vyššiu kvalifikáciu (11%), prípadne vytvoriť homogénnejšie triedy (11 %). Vyšší plat dominoval v prípade všetkých oslovených skupín. Zvýšenie platu je rozhodujúcim faktorom aj podľa prieskumu Európskej komisie, podľa ktorého učelia vo väčšine krajín Európskej únie (ďalej len „EÚ“) vnímajú vyššie platy ako najdôležitejšiu zmenu, ktorá by urobila učiteľské povolanie atraktívnejším ([Európska komisia, 2013](#)). V prípade Slovenskej republiky sa s týmto názorom stotožnil najväčší podiel pedagógov (46 %), čo výrazne prevyšovalo európsky priemer (34 %).

Okrem nízkej atraktivity ohrozuje proces vzdelávania aj narastajúci nedostatok učiteľov. IVP na základe analýz dospelo k záveru, že časť problému vychádza aj zo starnutia učiteľského zboru ([Balberčáková a Janotíková, 2023](#)). Trend starnúcej učiteľskej komunity narástol v posledných rokoch mierne, avšak, ako upozorňuje inštitút, sú pred nami roky, keď veľká časť učiteľskej populácie dosiahne dôchodkový vek, čo riziko nedostatku pedagogických zamestnancov znásobí.

Pedagogickí a odborní zamestnanci zohrávajú kľúčovú úlohu pri vzdelávaní a formovaní budúcich generácií občanov. Aj v zmysle nového Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie je jedným z cieľov, aby mal žiak vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti. Učitelia sú považovaní za jednu z mnohých autorít ako vzor, a teda pomáhajú žiakom pri osvojovaní dôležitých vedomostí, postojov a zručností, ktoré sú potrebné pre život v demokratickej spoločnosti. Je preto nevyhnutné, aby v slovenských školách bol dostatok kvalitných a motivovaných učiteľov a odborných zamestnancov majúcich prístup k podporným službám, ktoré im pomôžu vykonávať svoju prácu efektívnejšie. Príkladom môže byť mentoring, metodická podpora zohľadňujúca aktuálne výzvy a tiež podpora duševného zdravia.

Spoločnosť v súčasnosti prechádza mnohými zmenami v dôsledku migračných tokov, technologického pokroku, hospodárskeho vývoja. Je preto dôležité priebežne skvalitňovať ponuku formálneho vzdelávania na vysokých školách, pripravujúcich učiteľov a tiež dopĺňať ponuku programov ďalšieho vzdelávania v profesijnom rozvoji učiteľov.

Ako upozorňuje analýza To dá rozum ([Hall a kol., 2019](#)), zotrvávanie v stave nízkej spoločenskej atraktivity učiteľskej profesie môže mať veľmi nežiaduce dôsledky na kvalitu vzdelávacieho systému na Slovensku, a teda i na prosperitu budúcej generácie tejto spoločnosti.

8

Nízka miera informačnej, digitálnej a mediálnej gramotnosti a odolnosti spoločnosti voči hybridným hrozbám, dezinformáciám, falošným správam či konšpiračným teóriám

Výskum zručností dospelých (PIAAC) poukazuje na výraznú súvislosť medzi úrovňou informačných zručností a kvalitou života. Ľudia, ktorí majú nízku alebo žiadnu zručnosť pri používaní nových technológií, sú ohrození sociálnou marginalizáciou, zneužitím osobných údajov, kybernetickými a hybridnými hrozbami a čelia tiež problémom pri dosahovaní ďalšieho vzdelávania.

Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom ľudí, ktorí nemajú skúsenosti s informačno-komunikačnými technológiami (IKT) a chýba im základná počítačová gramotnosť – podľa dát PIAAC 2013 je to až 21,7 % dospelých ľudí. Dokonca aj spomedzi počítačovo gramotných sa až 45,4 % dospelých obyvateľov Slovenska umiestnilo len na najnižšom stupni stupnice merajúcej schopnosť riešiť problémy v technologicky vyspelom prostredí. Na tejto úrovni sú ľudia schopní používať len najdostupnejšie počítačové aplikácie a využívať ich len na úplne jednoduché účely ([PIAAC, 2013](#)).

Zistenia o pozitívnom súvise matematickej a čitateľskej gramotnosti so schopnosťou riešiť problémy s využitím IKT sú dôležité, keďže čitateľská a matematická gramotnosť tvoria základ pre rozvíjanie komplexnejších kognitívnych zručností ([PIAAC, 2022](#)).

Viacere inštitúcie a výskumy, ako napríklad reprezentatívny výskum Mediálna gramotnosť dospelaj populácie v SR ([Petranová a Vrabec, 2015](#)) odporúčajú v oblasti zvyšovania mediálnej gramotnosti rozširovanie ponuky neformálnych vzdelávacích aktivít pre všetky vekové a sociálne skupiny obyvateľstva. Podľa odborníkov sa kritické myslenie v kontexte mediálnej gramotnosti vzťahuje predovšetkým na samotné médiá a mediálne obsahy, ktoré publiku sprostredkujú. V tejto súvislosti autori štúdie Mediálna gramotnosť dospelaj populácie v SR odporúčajú realizáciu rôznych typov neformálnych vzdelávacích aktivít zameraných na prácu s rôznymi informačnými zdrojmi a ich kritické posudzovanie. Na rozvoj a posilňovanie mediálnej gramotnosti, digitálnej gramotnosti a ďalších sa zameriava aj nové kurikulum základného vzdelávania, ktoré reflektuje potreby 21. storočia.

9

Kríza duševného zdravia

Podľa údajov Svetovej zdravotníckej organizácie ([WHO, 2022](#)) duševné poruchy postihujú zhruba každého ôsmeho človeka. Približne 1 z 10 detí v Európe pociťovalo ťažkosti v oblasti duševného zdravia aj pred pandémiou COVID-19 ([Unicef, 2021](#)). Od roku 2008 stúpa na Slovensku počet samovražedných pokusov u mladistvých vo veku 0-14 a 15-19 rokov. V roku 2021 u mladistvých do 14 rokov medzioročne stúpol počet nahlásených samovražedných pokusov o viac než

dvojnásobok a u chlapcov vo veku 15-19 rokov vzrástol takmer o 30 %. Situácia bola ešte horšia v roku 2022, kedy medziročný nárast samovražedných pokusov bol 33 prípadov a zároveň išlo o najvyšší počet nahlásených pokusov za sledované obdobie od roku 2008 ([NCZI 2021](#); [NCZI 2022](#)).

Národná správa o zdraví a so zdravím súvisiacom správaní školákov poukázala na nárast problémov u mladých ľudí súvisiacich s emóciami, koncentráciou a správaním, aj v súvislosti s vplyvom pandémie na Slovensku ([Madarasová Gecková, Husárová a kol., 2023](#)). Nepriaznivé indikátory duševného zdravia vykazujú predovšetkým staršie dievčatá vo veku 13-15 rokov. Jedno z piatich starších dievčat je vystavené riziku depresie a tretina z nich trpí úzkosťami alebo pociťuje pocit osamelosti. Na druhej strane 17-21 % chlapcov vo veku 13-15 rokov hrá počítačové hry denne, kvôli čomu sa u nich prejavujú symptómy problematickeho hrania až závislosti ([HBCS, 2023a](#)). Okrem toho len pätina školákov pravidelne zažíva v škole pocit úspechu. Tieto výsledky potvrdzuje aj Pohodomer od Ligy pre duševné zdravie ([Kleпоч Majdáková, 2023](#)), v ktorom 26 % opýtaných detí v rámci všetkých vekových kategórií priznalo zhoršený duševný stav.

Podobné negatívne dáta ohľadom stavu duševného zdravia je možné vidieť aj u dospeljej populácie. Po pandémii štvrtina opýtaných uvádza zhoršenie ich duševného stavu a len 7 % uvádza zlepšenie psychického stavu ([SAV, 2022](#)). Okrem toho medziročne narastá počet pacientov psychiatrických ambulancií na Slovensku - za posledný rok išlo o 10%-ný nárast ([NCZI, 2023](#)). Negatívny dopad pandémie na duševné zdravie je preto možné vidieť naprieč rôznymi vekovými kategóriami.

Počas uplynulých rokov sa zaznamenal tiež pokles v pravidelnej fyzickej aktivite u detí. Len pätina dievčat (19%) a tretina chlapcov (28%) vo veku 11 rokov vykonáva denne aspoň jednu hodinu fyzickej aktivity ([HBCS, 2023b](#)). Sedavý spôsob života je totiž spojený s vyššou mierou úzkosti a depresie u mladistvých. Deti a mladí ľudia, ktorí trávajú viac času pri televízii a iných digitálnych zariadeniach, môžu byť vystavení vyššiemu riziku zhoršeného duševného zdravia v podobe depresie, úzkostí, zníženej sebaúcty či pocitom osamelosti ([Hoare a kol., 2016](#)).

Výskumy naznačujú, že práve vysoká miera emocionálnej inteligencie a sociálnych zručností majú silný dopad na celkové zdravie človeka. Žiaci, ktorí v školskom prostredí nadobudli sociálnu a emocionálnu gramotnosť, mali pozitívnejší postoj k sebe a k druhým ([Shanini a kol., 2022](#)), vyššiu psychickú odolnosť ([Jones a Kahn, 2017](#)) a akademický úspech ([Taylor a kol., 2017](#)). Zároveň bola pravidelná fyzická aktivita spojená s pozitívnymi účinkami na mozog, vrátane zlepšenia nálady a kognitívnej výkonnosti ([Nowacka-Chmielewska a kol., 2022](#)).

10

Degradujúca dôvera voči inštitúciám demokratickej spoločnosti

Slovensko je cieľom hybridného pôsobenia, ktorého zámerom je podkopávanie dlhodobých strategických záujmov, dôvery v štátne inštitúcie a medzinárodné partnerstvá. Intenzita šírenia dezinformácií, ktoré predstavujú podkategóriu hybridných hrozieb, sa zvýšila počas pandémie COVID-19 ([ERGA, 2021](#)) a vojny Ruska proti Ukrajine ([OECD, 2022](#)). Dezinformácie sú jedným z najzávažnejších globálnych rizík, ktoré negatívne ovplyvňujú kohéziu spoločnosti a demokratické zriadenie. Vzhľadom na šírenie dezinformácií prostredníctvom informačných technológií a neustály technologický vývoj sú práca s informáciami a ich kritické vyhodnocovanie kľúčové pre odolnosť spoločnosti voči hybridnému pôsobeniu.

Výskum Rady mládeže Slovenska ([Čavojská a Marinová, 2022](#)) poukázal na to, že mladí ľudia nedôverujú v najväčšej miere slovenským demokratickým inštitúciám ako je Národná rada SR (31 %) a vláda SR (30 %). Pozitívom zostáva, že drvivá väčšina mladých (83 %) považuje demokraciu za najlepší politický systém pre ich život.

Prieskum EÚ Eurobarometer na prelome rokov 2022/2023 zistil, že len 14 % obyvateľov Slovenska dôveruje Národnej rade SR a vláde SR, pričom podpora pre tieto inštitúcie je dlhodobo pod priemerom členských krajín Únie ([Eurobarometer, 2023a](#)). Zároveň prieskum agentúry AKO z roku 2022 realizovaný medzi viacerými vekovými kategóriami dospel k záveru, že skoro 60 % opýtaných by podporovalo na Slovensku silného a rásneho autoritárskeho lídra aj za cenu, že by sa pohyboval na hranici demokratických princípov ([Európska komisia, 2023](#)). Tieto dáta jasne ukazujú nízku dôveru slovenských občanov voči demokratickým inštitúciám doma a v Európe.

Spomedzi skúmaných inštitúcií bola Slovenská akadémia vied najdôveryhodnejšou inštitúciou na Slovensku, pretože jej dôveruje až 73,3 % respondentov ([SAV, 2023](#)). To poukazuje na to, že vzdelávacie inštitúcie, teda aj niektoré priamo-riadené organizácie rezortu školstva, majú potenciál byť dlhodobo dôveryhodnými inštitúciami na Slovensku.

11

Klesajúca podpora pre strategické partnerstvá Slovenska

Členstvo v Organizácii Severoatlantickej zmluvy (ďalej len „NATO“) a EÚ je základným pilierom bezpečnosti Slovenskej republiky a vyjadruje jej civilizačné, hodnotové a geopolitické ukotvenie ([Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky, 2021](#)).

Verejnosť prejavuje nízku dôveru v obe tieto inštitúcie. EÚ dôveruje len 37 % občanov, pri NATO je dôvera ešte nižšia a to na úrovni 30 %. Napriek tomu, zotrvanie Slovenska v týchto inštitúciách podporuje približne 60 % populácie ([Eurobarometer, 2023b](#)). Podpora členstva však zaznamenala u slovenskej populácie pokles. Oproti roku 2022, kedy za zotrvanie SR v NATO bolo 72 % občanov,

v roku 2023 to bolo 58 %. Členstvo v EÚ podporovalo v roku 2022 77 % občanov, v roku 2023 to bolo 64 % ([Hajdu a kol., 2023](#)). Na pokles podpory členstva Slovenska v medzinárodných organizáciách zásadne vplývajú dezinformačné kampane a šírenie manipulatívnych informácií v súvislosti s vojnou Ruska proti Ukrajine.

Strategické partnerstvá sú dlhodobým strategickým záujmom Slovenska a prispievajú k jeho stabilite a bezpečnosti. Preto je nevyhnutné zvýšiť informovanosť verejnosti o týchto témach.

12

Spoločná jasne definovaná stratégia, ciele a ich implementácia môžu viesť k zlepšeniu vyššie popísaného východiskového stavu.

3. Ciele strategickej komunikácie MŠVVaM SR

13

Strategická komunikácia MŠVVaM SR má za cieľ zvýšiť povedomie o hodnote vzdelania pre demokratickú spoločnosť, budovať vzdelanú spoločnosť odolnú voči hybridným hrozbám, realizovať osvetu v oblasti duševného zdravia mladých vo vzdelávacom systéme a zvyšovať informovanosť a podporu verejnosti v demokraciu.

Ciele koncepcie vychádzajú zo záväzkov ústredných orgánov štátnej správy spomínaných v kapitole č.1 „Koncepčný rámec“, ako aj cieľov stanovených vedením rezortu.

3.1. Obsahové zameranie

14

Ciele koncepcie sú napĺňané ako smerom dovnútra rezortu školstva a jeho organizáciám, tak smerom k širokej verejnosti. Cieľové skupiny sú bližšie definované v podkapitole „Cieľové skupiny.“

15

Ciele rezortnej strategickej komunikácie sú:

Ciele		Naratívy
Zvyšovanie povedomia o hodnote vzdelania pre demokratickú spoločnosť		
podciele	a) Posilňovanie vnímania dôležitosti celoživotného vzdelávania.	Celoživotné vzdelávanie je základom silnej a demokratickej spoločnosti.
	b) Zlepšovanie spoločenského vnímania pedagogických, výskumných, vedeckých a akademických zamestnancov, pracovníkov s mládežou, odborných a nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení.	Vzdelávací systém a jeho aktéri majú rozhodujúci vplyv na formovanie demokratických hodnôt a podporu aktívneho zapojenia občanov do verejného života.
	c) Zvyšovanie povedomia o príležitostiach na vzdelanie, výskum a technologický rozvoj v rámci Slovenska.	Výskum a vzdelávanie na slovenských vysokých školách má potenciál konkurovať zahraničiu a ponúka mladým ľuďom možnosť využívať a rozvíjať nadobudnuté zručnosti a vedomosti na Slovensku.
Budovanie vzdelanej spoločnosti odolnej voči hybridným hrozbám		
podciele	a) Podpora kritického myslenia a práce s informáciami.	Kritické myslenie prispieva k lepšej schopnosti spoločnosti robiť informované rozhodnutia a vyššej odolnosti voči hybridným hrozbám.
	b) Zvyšovanie povedomia o dôležitosti digitálnej a mediálnej gramotnosti.	Digitálna a mediálna gramotnosť zvyšujú odolnosť spoločnosti voči hybridným hrozbám.
	c) Vzdelávanie o praktických nástrojoch zvyšujúcich odolnosť voči hybridným hrozbám.	Vzdelaná spoločnosť, ktorá využíva nástroje digitálnej a mediálnej gramotnosti, buduje svoju odolnosť voči hybridným hrozbám.
Osveta v oblasti duševného zdravia mladých vo vzdelávacom systéme		
podciele	a) Zvyšovanie povedomia o dôležitosti duševného zdravia a destigmatizácia duševných porúch.	Starostlivosť o duševné zdravie významne prispieva k prevencii duševných porúch a zvyšuje schopnosť prekonávať výzvy 21. storočia v spoločnosti.
	b) Zvyšovanie psychickej odolnosti a sociálnej a emocionálnej gramotnosti spoločnosti.	Psychická odolnosť, sociálna a emocionálna gramotnosť podporujú kohéziu spoločnosti, jej bezpečnosť a schopnosť čeliť aktuálnym výzvam.
	c) Podpora inkluzívneho a empatického prostredia.	Inkluzívne a empatické prostredie podporuje pozitívny duševný stav a prispieva k otvorenej a demokratickej spoločnosti.

Zvyšovanie informovanosti a podpory verejnosti v demokraciu a demokratické inštitúcie		
podciele	a)	Zvyšovanie dôvery verejnosti v demokratické inštitúcie štátu s dôrazom na rezort školstva a jeho priamo-riadených inštitúcií.
	b)	Zvyšovanie informovanosti a podpory verejnosti pre dlhodobé strategické záujmy a partnerstvá Slovenskej republiky vychádzajúce z koncepčného rámca s dôrazom na agendu spadajúcu pod MŠVVaM SR a jeho priamo-riadených inštitúcií.

16

Stratégia, ktorá bola zvolená na dosahovanie stanovených cieľov, reflektuje rezortný kontext a kapacity v čase tvorby tejto koncepcie a vyžaduje si zameranie na maximalizáciu efektivity využívania limitovaných zdrojov s dôrazom na iteratívny prístup, adaptabilitu a inovácie. Koncepcia bude aktualizovaná a revidovaná na dvojročnej báze.

17

Zvolená stratégia je založená na princípoch ako:

- Systémové myslenie
- Objektivita
- Zrozumiteľnosť
- Aktivity založené na dátach
- Efektívna a včasná komunikácia
- Zákonnosť
- Jednotnosť a konzistentnosť
- Transparentnosť
- Participatívnosť

18

Útvár strategickkej komunikácie v odbore strategických priorít (ďalej len „ÚSK“) rieši aktivity v krátkych cykloch rešerší, hľadá dobré príklady praxe či tvorí analýzy komunikačnej situácie tém z obsahového zamerania tejto koncepcie. Ďalej definuje hypotézy, merania, plánovania a implementácie intervencií a následného vyhodnocovania ich dopadu a efektivity, v ktorých sú pre dosahovanie prioritizovaných cieľov volené adekvátne metódy. V kontexte strategického

plánovania to znamená začať postupne, s malým množstvom iniciatív a postupne ich rozširovať na základe overeného úspechu, dopadu a pozbieranej spätnej väzby.

3.2. Cieľové skupiny

19

Strategická komunikácia rezortu školstva je smerovaná k zamestnancom rezortu a jeho organizáciám a celej populácii. Jednotlivé komunikačné aktivity môžu byť zamerané na určitú cieľovú skupinu, ktorej výber je založený na cieľoch aktivity a relevantných dátach. Konkrétne stanovenie cieľových skupín je kľúčovým aspektom tvorby efektívnych komunikačných stratégií.

20

Táto koncepcia definuje nasledovné cieľové skupiny a ich podskupiny:

- Zamestnanci MŠVVaM SR a inštitúcií v jeho zriaďovacej pôsobnosti.
- Odborná verejnosť:
 - pedagogickí, odborní a ďalší zamestnanci škôl a školských zariadení,
 - vedecko-výskumní a vývojoví pracovníci a zamestnanci v oblasti školstva a vzdelávania,
 - zamestnanci vysokých škôl a univerzít,
 - pracovníci s mládežou,
 - pracovníci v oblasti neformálneho vzdelávania,
 - zriaďovatelia škôl a školských zariadení,
 - ďalší pracovníci v oblasti duševného zdravia detí a mládeže,
 - zamestnanci samosprávy.
- Široká verejnosť:
 - aktéri v oblasti formálneho, neformálneho a celoživotného vzdelávania,
 - rodičia, starí rodičia, opatrovatelia a iní zákonní zástupcovia,
 - deti,
 - žiaci,
 - študenti,
 - absolventi,
 - a ďalší.

3.3. Kanály a nástroje

21

Pre potrebu plnenia stratégie na dosahovanie cieľov tejto koncepcie budú využívané nasledovné kanály a nástroje:

Kanály:

- Webové sídlo MŠVVaM SR a inštitúcií v jeho zriaďovacej pôsobnosti,
- sociálne siete MŠVVaM SR a inštitúcií v jeho zriaďovacej pôsobnosti,
- streamovacie platformy,
- online médiá a komunikačné platformy,
- TV, rádio, tlač,
- stretnutia a verejné podujatia rezortu školstva a cieľových skupín,
- vzdelávanie za účelom informovanosti a osvedy.

Nástroje:

- tlačové správy,
- tlačové konferencie,
- metodické publikácie,
- audio, audiovizuálne a vizuálne komunikáty (podcast, video, fotografia, obrázok),
- textový obsah,
- príspevky na sociálnych sieťach,
- newsletter (rezortný, verejný),
- informačné materiály (letáky, brožúry a pod.),
- vnútrorezortná komunikácia,
- workshopy, webináre, semináre a pod.,
- ďalšie nástroje podľa potreby.

22

Pri využívaní týchto kanálov a nástrojov je potrebné rozlišovať medzi prístupmi komunikácie.

- Proaktívna komunikácia má za úlohu dosahovať stanovené ciele, napr. predchádzať šíreniu dezinformácií či vzniku konfliktov, príp. šíriť osvetu o kľúčových témach prostredníctvom tvorby a zdieľania naratívov, komunikačných kampaní a posilňovania postavenia hlavných rezortných inštitúcií pri informovaní verejnosti a pod.
- Reaktívna komunikácia reaguje na už existujúce výzvy, problémy a naratívy.

4. Monitorovanie informačného prostredia

23

Efektívna strategická komunikácia v súčasnom stave vyžaduje neustále monitorovanie informačného priestoru pre potrebu identifikácie hybridných hrozieb a komunikačných výziev súvisiacich s obsahovým zameraním koncepcie. MŠVVaM SR potrebuje pre sledovanie trendov a naratívov v reálnom čase využívať vhodné prostriedky, čím umožní rýchlu a presnú reakciu na potenciálne výzvy. Táto prax, spolu s rozvojom multidisciplinárnych tímov a spoluprácou s externými partnermi, je kľúčová pre tvorbu cielených komunikačných stratégií, ktoré naplňajú ciele identifikované v tejto koncepcii.

24

Monitorovanie zabezpečuje útvár strategickej komunikácie podľa svojich možností a disponibility zdrojov. Dlhodobým cieľom je však hľadanie efektívnych a dôsledných nástrojov a zvyšovanie schopnosti monitorovať priestor naprieč platformami komunikácie a médií, vrátane sociálnych sietí.

5. Implementácia strategickej komunikácie

25

Hlavným zodpovedným útvarom za strategickú komunikáciu MŠVVaM SR je ÚSK. Na strategickej komunikácii sa podieľajú ďalšie odbory a útvary rezortu školstva a priamo riadené organizácie spadajúce pod MŠVVaM SR.

Na vnútrorezortnej úrovni, ÚSK plní úlohu koordinátora strategickej komunikácie. ÚSK neriadi bežnú komunikáciu odborov a útvarov a priamo riadených organizácií rezortu školstva.

26

Komunikačné aktivity budú popísané v pravidelných ročných akčných plánoch, ktoré budú vypracované ÚSK po schválení koncepcie. Akčné plány sú tvorené v koordinácii s odborom komunikácie a marketingu a implementované môžu byť na rezortnej, ale aj medzirezortnej úrovni za širšej koordinácie s ďalšími subjektmi, ktoré sledujú podobné ciele. Akčné plány schvaľuje riaditeľ odboru strategických priorít. ÚSK po ukončení jednotlivých akčných plánov vypracuje hodnotiacu správu, ktorú predloží vedeniu MŠVVaM SR.

27

V krízových prípadoch vyžadujúcich si rýchlu reakciu na vzniknutý problém má vedenie ÚSK možnosť vykonávať a koordinovať komunikačnú aktivitu tak, aby reakcia bola relevantná v danom čase. V takýchto prípadoch (napr. v prípade rýchlo sa šíiaceho obzvlášť nebezpečného naratívu)

koordinácia prebieha v urgentnom režime iba s nevyhnutnými partnermi na rezortnej či medzirezortnej úrovni a je možné komunikačnú aktivitu vyvinúť aj v daný deň.

5.1. Inštitucionálne zabezpečenie

28

Vnútrorezortná koordinácia

Na plnení koncepcie sa podieľajú útvary, odbory a sekcie MŠVVaM SR a inštitúcie v jeho zriaďovacej pôsobnosti podľa potreby, situácie a obsahového zamerania.

29

Medzirezortná a nadrezortná koordinácia

MŠVVaM SR sa v súlade s Koncepciou strategickej komunikácie Slovenskej republiky podieľa na spolupráci orgánov verejnej správy v oblasti strategickej komunikácie.

Na národnej úrovni si strategická komunikácia vyžaduje celospoločenský prístup a systematickú spoluprácu medzi štátom a ostatnými subjektmi, ktoré sledujú ciele definované v tejto koncepcii. Preto bude súčasťou aktivít ÚSK spolupráca s partnermi z regionálnej samosprávy, so zástupcami občianskej spoločnosti, akademickej obce, súkromného sektora a médií a zahraničnými partnermi.

Táto koordinácia a súčinnosť bude uplatňovaná v súlade so zásadami transparentnosti a etickosti.

Bibliografia

Balberčáková, M. a Janotíková, I. (2023). Už mi, lásko, není dvacet let. Inštitút vzdelávacej politiky. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/dcb/28258.ddf690.pdf>

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky (2021). Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Dostupné na: https://www.mosr.sk/data/files/4263_210128-bezpecnostna-strategia-sr-2021.pdf

Čavojská, K. a Marinová, P. (2022). Participácia a priestory pre mladých. Rada mládeže Slovenska. Dostupné na: https://mladez.sk/wp-content/uploads/2022/05/VIII.-EDM_Participacia_a_priestory_pre_mladych.pdf

ERGA (2021). Notions of disinformation and related concepts. Dostupné na: <https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2021/03/ERGA-SG2-Report-2020-Notions-of-disinformation-and-related-concepts-final.pdf>

Eurobarometer (2023a). Standard Eurobarometer 98 - Winter 2022-2023. Dostupné na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

Eurobarometer (2023b). Národný prieskum Eurobarometra: väčšina Slovákov nechce budúcnosť krajiny mimo EÚ. Dostupné na: https://slovakia.representation.ec.europa.eu/news/narodny-prieskum-eurobarometra-vacsina-slovakov-nechce-buducnost-krajiny-mimo-eu-2023-03-27_sk

Európska komisia, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture (2013). Study on policy measures to improve the attractiveness of the teaching profession in Europe: final report. Volume 2, Publications Office. Dostupné na: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/41166>

Európska komisia, Zastúpenie na Slovensku (2023). V akom stave je sloboda a demokracia na Slovensku? Dostupné na: https://slovakia.representation.ec.europa.eu/news/v-akom-stave-je-sloboda-demokracia-na-slovensku-2023-06-14_sk

Hajdu, D.; Kazaz, J.; Klingová, K.; Szicherle, P. & Musilová, V. (2023). GLOBSEC Trends 2023: United we (still) stand. Dostupné na: <https://www.globsec.org/sites/default/files/2023-05/GLOBSEC%20Trends%202023.pdf>

Hall, R.; Drál, P.; Fridrichová, P.; Hapalová, M.; Lukáč, S.; Miškolci, J. & Vančíková, K. (2019). Analýza zistení o stave školstva na Slovensku. To dá rozum. Dostupné na: <https://analyza.todarozum.sk/analyza-zisteni-o-stave-skolstva-na-slovensku.pdf>

HBCS (2023a). Tlačová správa: Duševné zdravie. Dostupné na: https://hbcslovakia.com/wp-content/uploads/2023/09/hbcs_ts_dusevne-zdravie.pdf

HBCS (2023b). Tlačová správa: Pohybová aktivita, telesná zdatnosť, úrazy. Dostupné na: https://hbcslovakia.com/wp-content/uploads/2023/09/hbcs_ts_pohybova-aktivita-telesna-zdatnost-urazy.pdf

Hoare, E.; Milton, K.; Foster, C. & Allender, S. (2016). The associations between sedentary behaviour and mental health among adolescents: a systematic review. Int J Behav Nutr Phys Act, Oct 8;13(1):108. Dostupné na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5055671/>

Jones S. M. & Kahn, J. (2017). The Evidence Base for How We Learn: Supporting Students' Social, Emotional, and Academic Development. The Aspen Institute. Dostupné na: https://www.aspeninstitute.org/wp-content/uploads/2017/09/SEAD-Research-Brief-9.12_updated-web.pdf

Kleпоч Majdáková, D. (2023). Je duševné zdravie detí v ohrození? Školy za duševné zdravie. Dostupné na: <https://dusevnezdravie.sk/wp-content/uploads/2023/11/dusevnezdravie.sk-je-dusevne-zdravie-deti-v-ohrozeni.pdf>

Madarasová Gecková, A.; Husárová, D. a kol. (2023). Dostupné na: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2023/lf/socialne-determinanty-zdravia-skolakov.pdf>

NCZI (2021). Samovraždy a samovražedné pokusy v Slovenskej republike 2021. Sociálne determinant zdravia školákov. HBCS. Dostupné na: https://data.nczisk.sk/statisticke_vystupy/Samovrazdy_samovrazedne_pokusy/Samovrazdy_a_samovrazedne_pokusy_v_SR_2021.pdf

NCZI (2022). Samovraždy a samovražedné pokusy v Slovenskej republike 2022. Dostupné na: <https://www.nczisk.sk/Aktuality/Pages/Samovrazdy-a-samovrazedne-pokusy-v-Slovenskej-republike-v-roku-2022.aspx>

NCZI (2023). Tlačová správa: Duševné zdravie Slovákov sa zhoršuje. Dostupné na:

https://www.nczisk.sk/Documents/aktuality/tlacove_spravy/2023/TS_NCZI_Dusevne_zdravie_Slovakov_sa_zhorsuje_02112023.pdf

Nowacka-Chmielewska, M.; Grabowska, K.; Grabowski, M.; Meybohm, P.; Burek, M. & Małecki A. (2022). Running from Stress: Neurobiological Mechanisms of Exercise-Induced Stress Resilience. Int J Mol Sci., 1;23(21):13348. Dostupné na:

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36362131/>

OECD (2022). Disinformation and Russia's war of aggression against Ukraine: Threats and governance responses. Dostupné na: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/disinformation-and-russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-37186bde/>

Perignéthová, M. (2019). Atraktivita učiteľského podujatia. Inštitút vzdelávacej politiky.

Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/Odd/15376.2f7c8f.pdf>

Petranová, D. a Vrabec, N. (2015). Mediálna gramotnosť dospeléj populácie v SR. Mediálna výchova. Dostupné na: <https://medialnavychova.sk/vyskumne-projekty-medialnej-vychovy/medialna-gramotnost-dospelej-populacie-v-sr/>

PIAAC (2013). Výskum kompetencie dospelých. Dostupné na:

<https://www.minedu.sk/data/att/b12/7243.a16718.pdf>

PIAAC (2022). Výskum kompetencií a postojov učiteľov. Dostupné na:

<https://www2.nucem.sk/dl/5271/V%C3%BDskum%20kompetenci%C3%AD%20a%20postojov%20u%C4%8Dite%C4%BEOv.pdf>

SAV (2022). Dva roky pandémie zhoršili duševné zdravie ľudí na Slovensku. Dostupné na:

https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=10250

SAV (2023). Slovenská akadémia vied je naj dôveryhodnejšou inštitúciou na Slovensku aj v roku 2023. Dostupné na: https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=11252

Shahini, M.; Telaku, N.; Sopjani, I.; Kamberi, M.; Fetahu, D. & Murtezaj, D. (2023). Emotional intelligence as a protective factor against mental health problems of health workers. Population Medicine, 5: 32. <https://doi.org/10.18332/popmed/176215>

Slovak Global Netwrok (2021). Prieskum národných hodnôt Slovenska 2021. Dostupné na:

<https://drive.google.com/file/d/1G99xamLzSCSg6yIMb3NOSCB09uowi8H6/view>

Taylor, R. D.; Oberle, E.; Durlak, J. A. & Weissberg, R. P. (2017). Promoting Positive Youth Development Through School-Based Social and Emotional Learning Interventions: A Meta-Analysis of Follow-Up Effects. *Child Dev*, 88(4):1156-1171. Dostupné na:

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28685826/>

Unicef (2021). Správa o stave duševného zdravia detí vo svete. Dostupné na:

<https://www.unicef.sk/clanky/551-sprava-o-stave-dusevneho-zdravia-deti-vo-svete/>

WHO (2022). Mental disorders. Dostupné na: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-disorders>